

Kommunedirektørens forslag

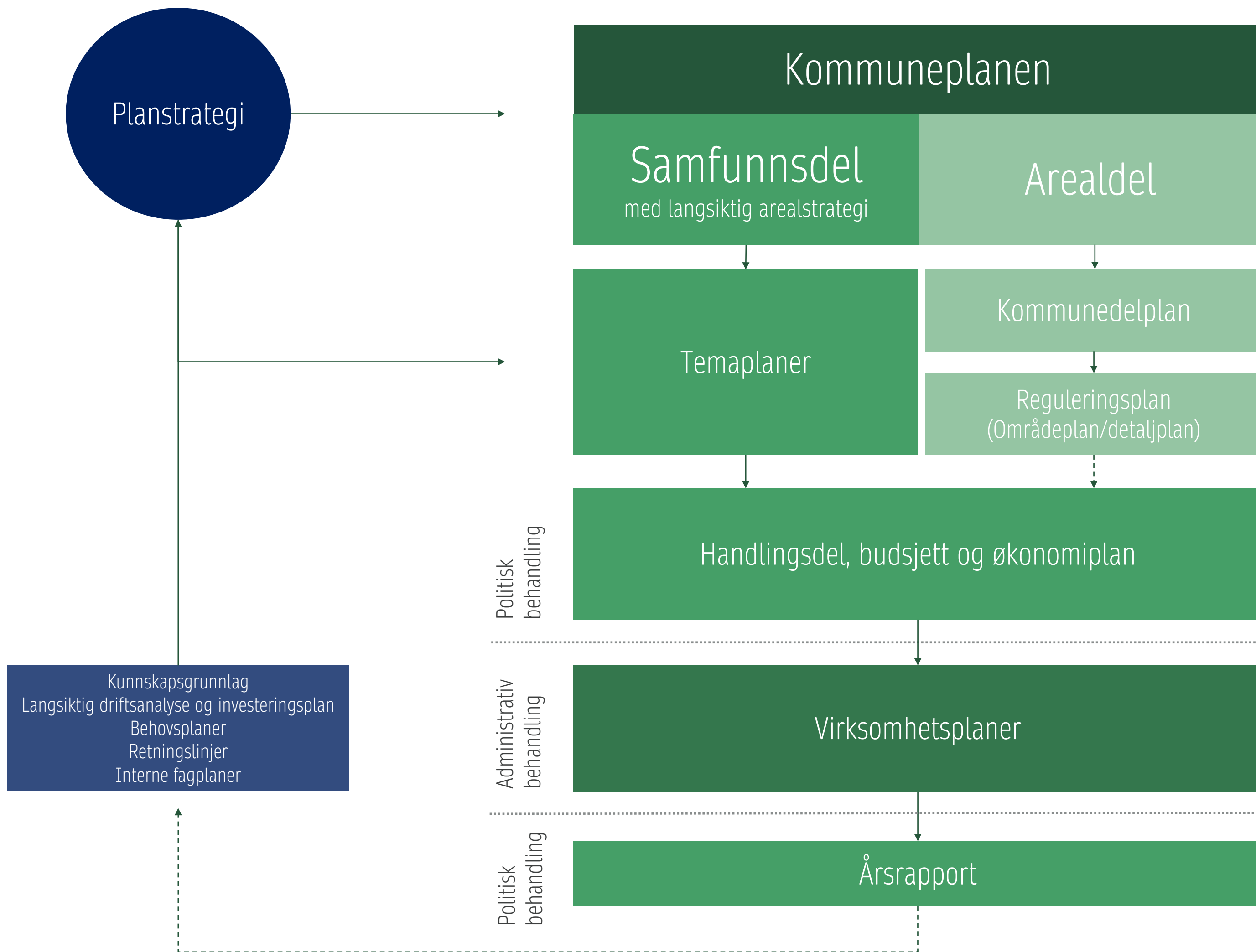
Handlingsdelen

Budsjett og økonomiplan
2024-2027

Hovedutvalg for Aldring og mestring
1. november 2023

Liv Blom-Stokstad

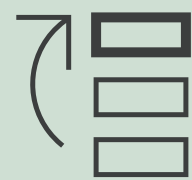
Handlingsdel, budsjett og økonomiplan

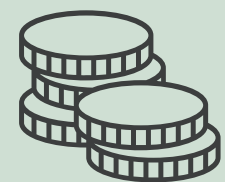
Skal sikre gjennomføring av samfunnsdelen

Konkretiserer oppdrag og tiltak knyttet til samfunnsdelens mål og strategier

Viser prioriteringer og hva kommunen skal jobbe med de neste fire årene

Angir ressursfordeling

- Trygt og godt oppvekstmiljø
- Mestre eget liv og god livskvalitet
- Trygt, mangfoldig og inkluderende samfunn
- Tilgjengelige og inkluderende bo- og nærmiljøer og møteplasser

I Bærums-
samfunnet
jobber vi
sammen for å
skape gode liv og
like muligheter

Bærums-
samfunnet er
attraktivt og
inkluderende

- Variert, konkurransedyktig og fremtidsrettet næringsliv
- Likestilt og inkluderende arbeidsliv
- Attraktive miljøer for kunnskap, forskning og innovasjon
- Attraktiv og urbane byer og tettsteder
- Sandvika som regionalt knutepunkt, kultur- og regionby

- Lett å leve klima- og miljøvennlig i et lavutslippssamfunn
- Ta vare på naturen og sikre naturmangfold og økosystem
- Klimarobust

Bærums-
samfunnet er
klima- og
miljøklokt

Bærum
kommune er
handlekraftig og
innovativt

- Åpen og digital
- Attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver
- Gode og målrettede tjenester med riktig kvalitet og omfang
- Klimaklok og miljøbevisst organisasjon og samfunnsaktør

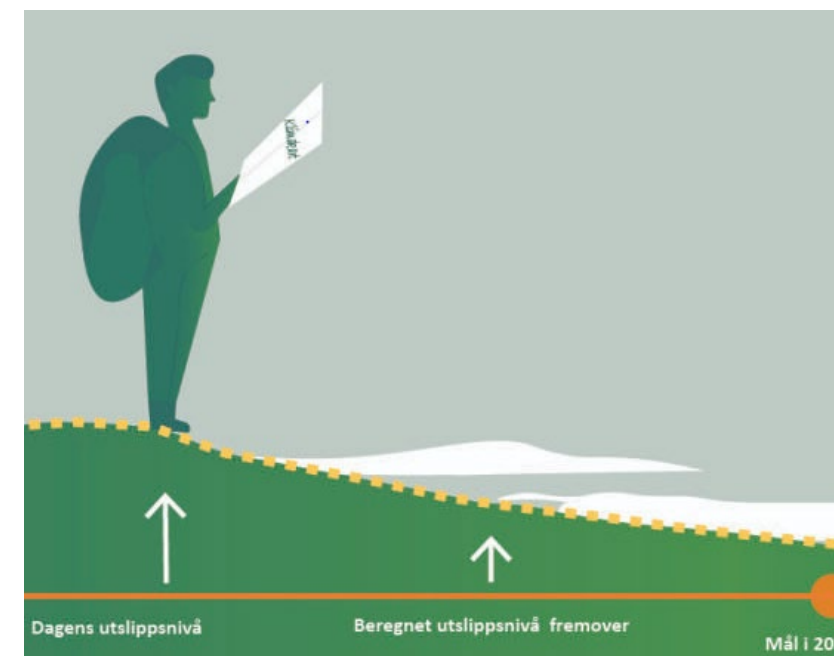
Fire satsingsområder

Aldersvennlig
Bærum

Inkluderende
Bærum med plass
til alle

Miljø- og klimaklok
kommune

Innovasjon,
tjenestedesign og
kompetanse

Aldersvennlig Bærum

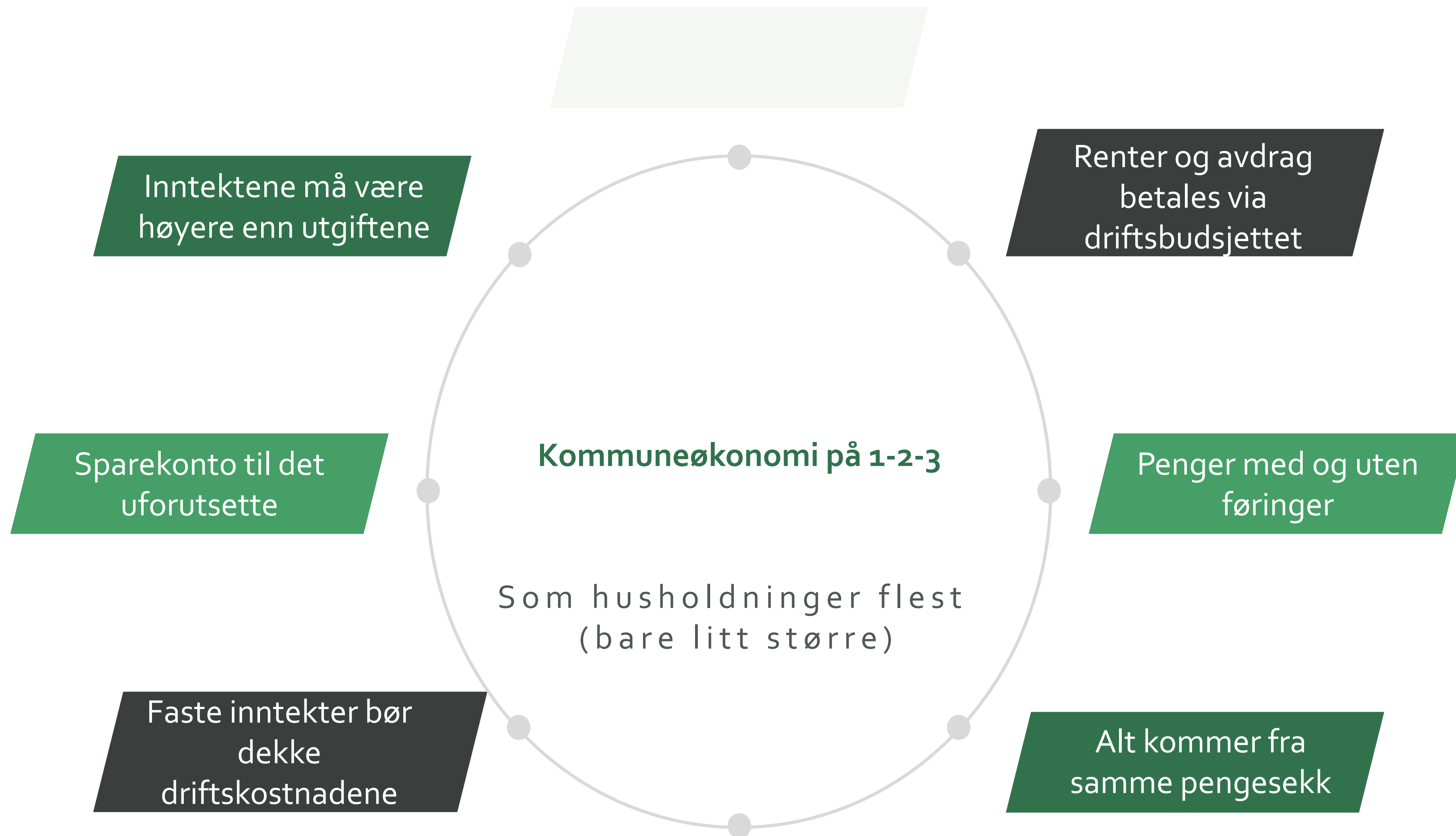
- Tilrettelegge for økt deltakelse og aktivitet
- Forebygge ensomhet og isolasjon.
- Bidra til at flere kan bo lenge hjemme, slik de selv ønsker.
- Mer innbyggerinvolvering og medvirkning
- Utnytte seniorkraften i Bærum
- Videreutvikle et fremtidsrettet og relevant seniortilbud
- Utsette behovet for helse og omsorgstjenester

Innovasjon, tjenestedesign og kompetanse

- Møte de store samfunnsutfordringene med innovasjon, kontinuerlig endring og forbedring med et helhetlig langsiktig blikk.
- Dialog og tverrfaglig samarbeid - finne løsninger som fungerer i den praktiske hverdagen til innbyggere, brukere, pårørende og medarbeidere.
- Styrke kultur og kompetanse for mer innovasjon
- Videreutvikle samarbeidet med forskning og akademia
- Tett samarbeid og partnerskap med næringslivet

- Får vi inntektssvikt?
- Får vi utgiftsvekst?
- Må vi tømme sparekontoen?

Hovedtallene i driftsbudsjettet – 2024

Sum driftsinntekter		-13,9 mrd.
Sum driftsutgifter tjenestene		12,6 mrd.
= Brutto driftsresultat		-1,3 mrd.
Renteinntekter	-0,2 mrd.	
Gevinst på aksjer	-0,1 mrd.	
Renteutgifter	0,5 mrd.	
Avdrag	0,5 mrd.	
Netto finansutgifter		0,8 mrd.
= Netto driftsresultat		-0,5 mrd.
Til egenkapitalisering av investeringene	0,59 mrd.	
Bruk bundne fond	-0,007 mrd.	
Bruk av reservene (disposisjonsfond)	-0,082 mrd.	
= Regnskapsresultat (skal gå i null)		0,0 mrd.

Tall uten fortegn er **utgifter**. Tall med negativt fortegn (-) viser inntekter.

Hovedtallene i investeringsbudsjettet – 2024

Ordinære investeringer	1,8 mrd.
Selvfinansierende investeringer	0,7 mrd.
Egenkapitalinnskudd	0,1 mrd.
= Brutto investeringsutgifter	2,6 mrd.
Salgsinntekter	-0,1 mrd.
Tilskudd og refusjoner	-0,3 mrd.
= Netto investeringsutgifter	2,2 mrd.
Kompensasjon merverdiavgift	-0,3 mrd.
Egenkapitalfinansiering <small>(fra driften og bruk av reserver)</small>	-0,6 mrd.
Lånebehov	-1,3 mrd.
= Udekket (ikke finansiert) (skal gå i null)	0,0 mrd.

Til videre utlån (formidlingslån)	0,4 mrd.
--	-----------------

Tall uten fortegn er **utgifter**. Tall med negativt fortegn (-) viser inntekter.

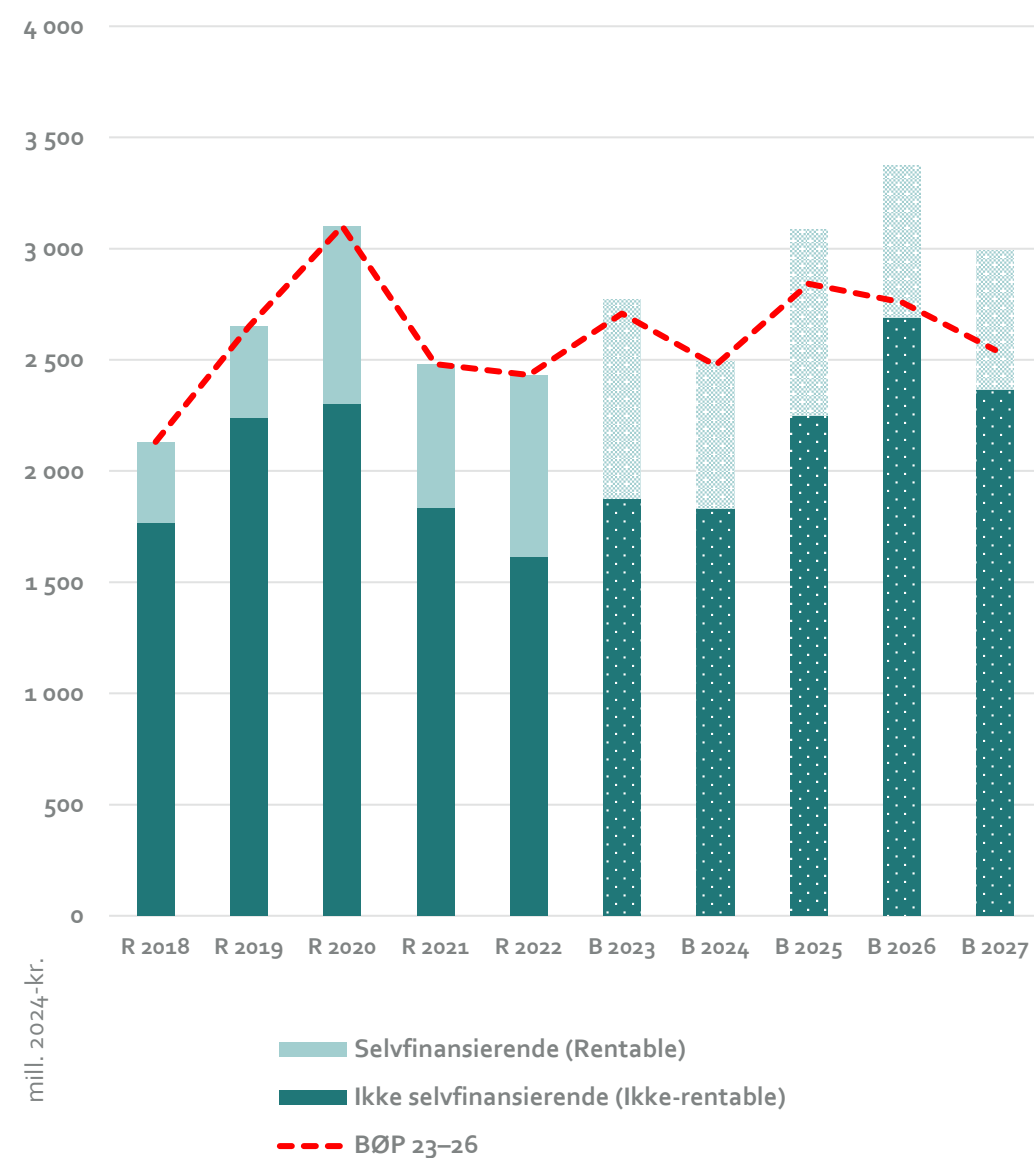

Måltall for økonomisk bæreevne

	Måltall	2024	2025	2026	2027	Gjennomsnitt
Resultatgrad	4 % (min 3 %)	3,6 %	5,1 %	6,2 %	6,5 %	5,3 %
Egenkapitalfinansiering	50 % (min 40 %)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Likviditetsreserve	Min. 300 mill.	649	649	673	880	713
Bufferfond	Min. 100 mill. siste år	478	395	319	300	373

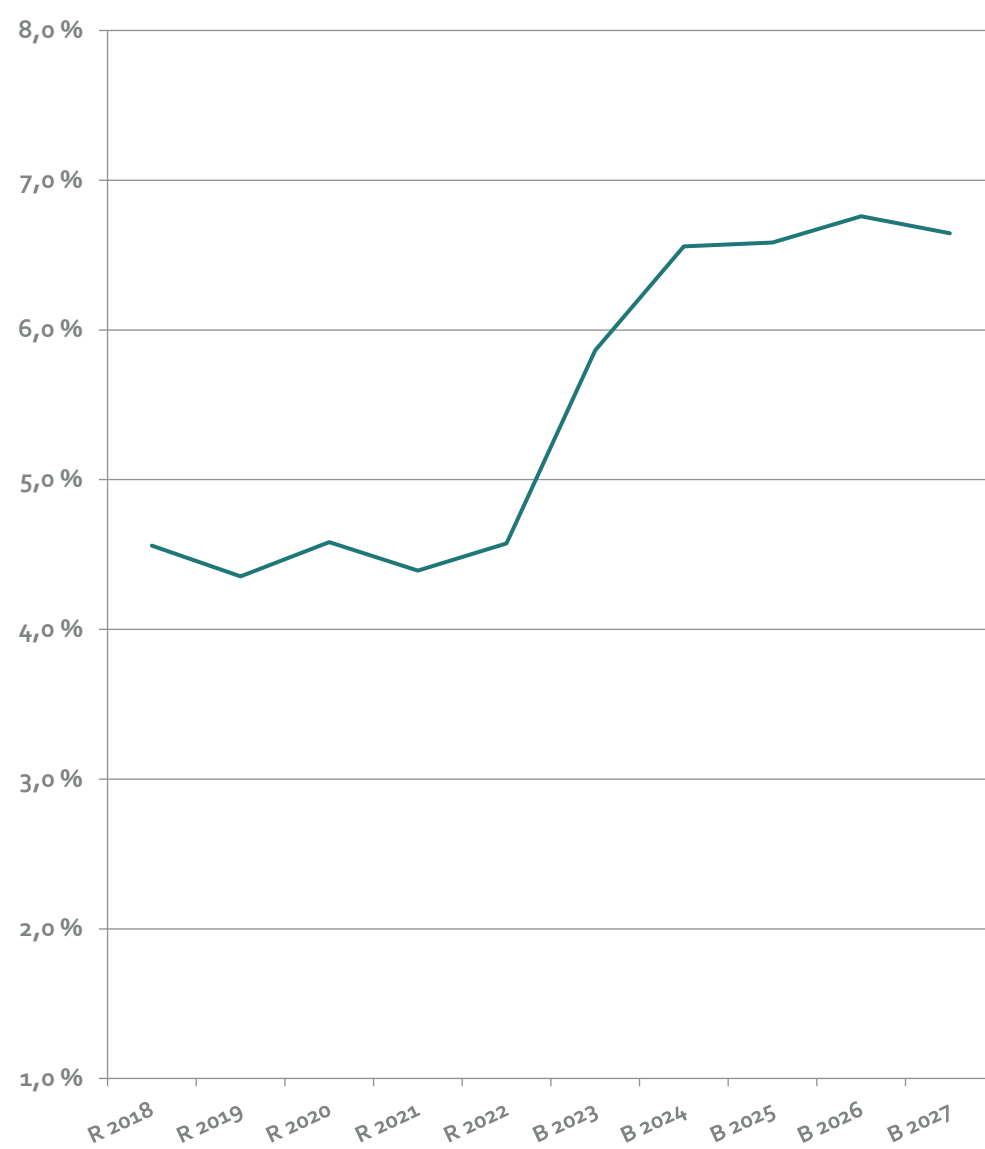
VI ØKER KAPASITETEN OG FORNYER

SELVFINANSIERTE OG IKKE-SELVFINANSIERTE INVESTERINGER

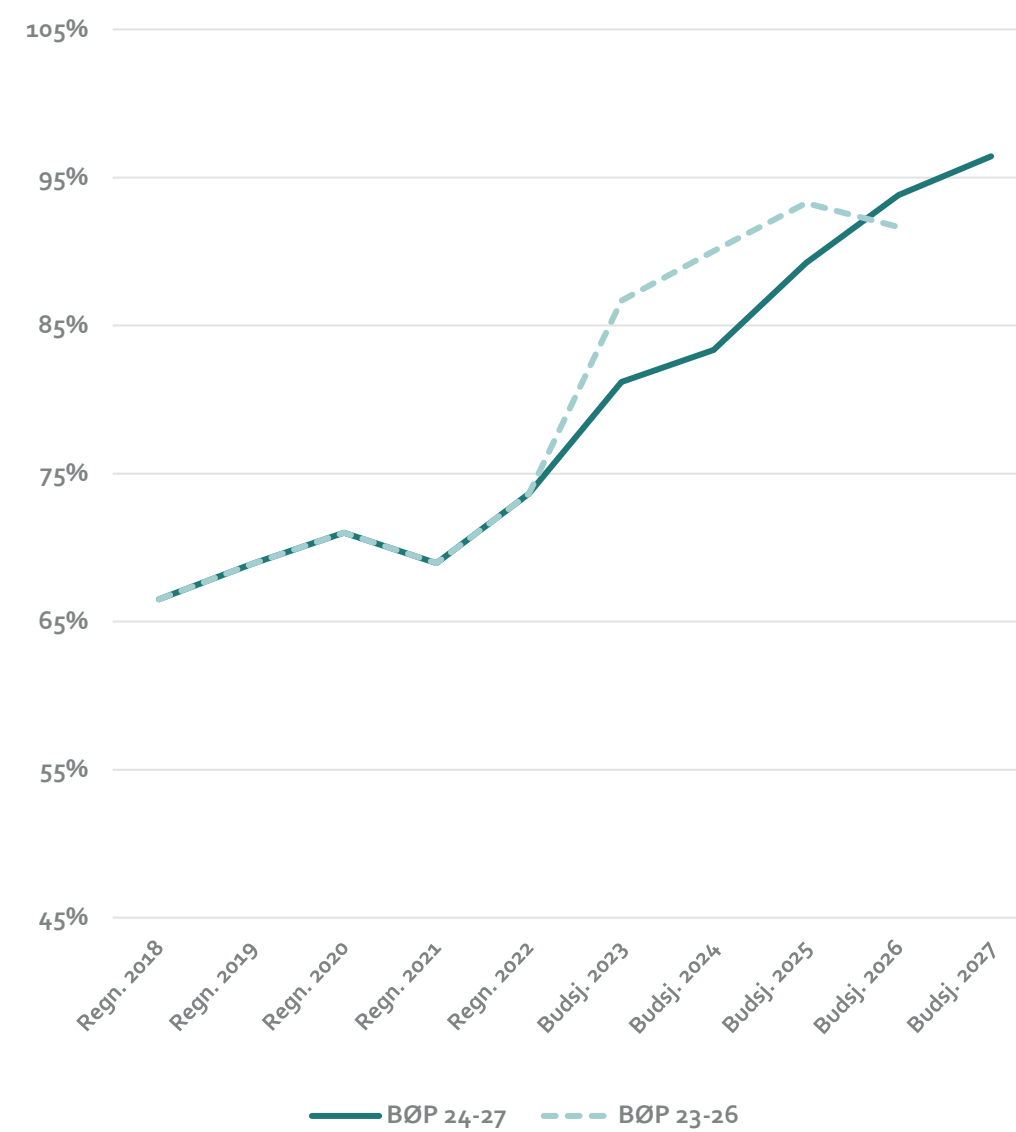
VI BRUKER MER PENGER PÅ RENTER OG AVDRAG

NETTO FINANSUTGIFTER AV SUM DRIFTSINNTEKTER UTEN BÆRUM KOMMUNALE FORVALTNINGSFONDET

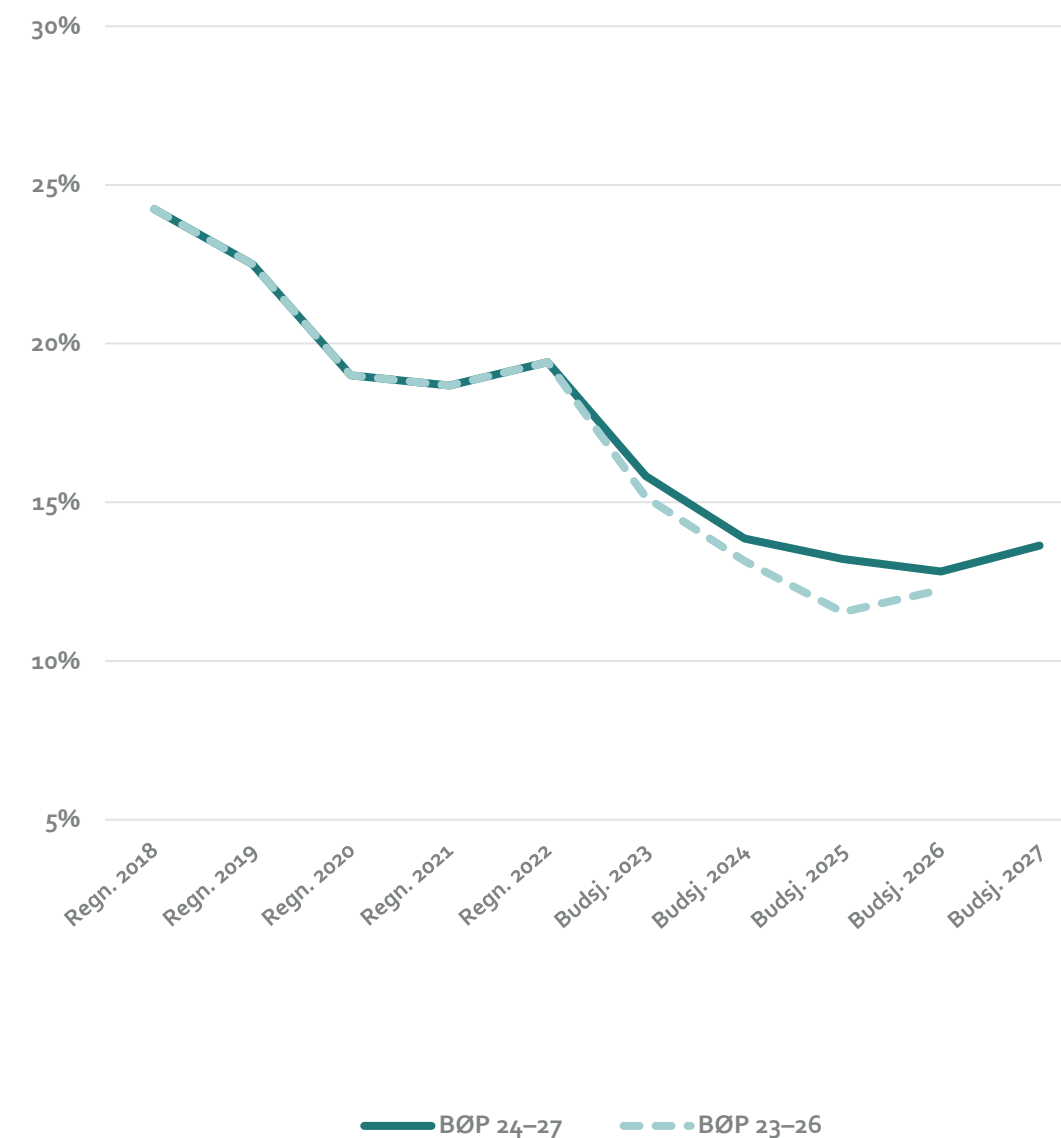
GJELDEN STIGER MER ENN INNTEKTENE

GJELDSGRAD NETTO LÅNEGJELD

VI BRUKER SPAREKONTOEN

UTVIKLING I FONDSGRAD SAMLEDE DISPOSISJONSFOND SOM ANDEL AV DRIFTSINNTEKTENE UTEN BUFFERKAPITAL BÆRUM KOMMUNALE FORVALTNINGSFOND

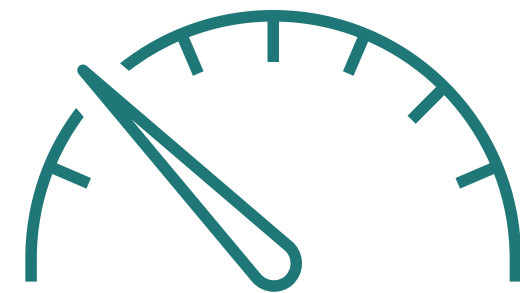

Handlingsrommet for 2024-27 er funnet med

SKYVE PÅ INVESTERINGER

- Skyver kapasitetsøkning ut i tid

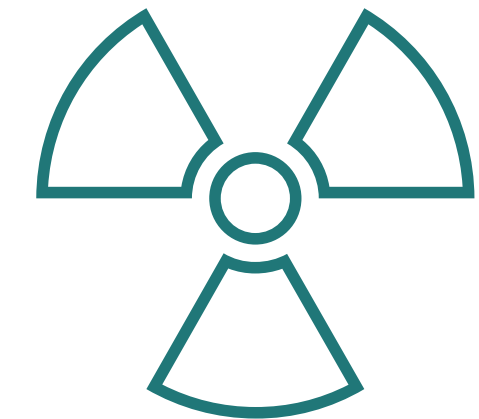
ERFARINGSBUDSJETTERING PÅ GJENNOMFØRING

- Ulike eksterne faktorer gjør at kommunen ikke har full kapasitet på gjennomføring av investeringer.
- Budsjettert med 85 % gjennomføring

REDUSERE (NY)FINANSIERING AV AKSJESELSKAP

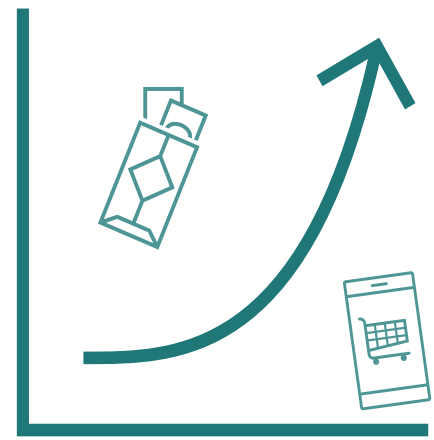
- Ny profil på finansiering av Flytårnet AS
- Redusert fra 400 mill. til 75 mill. i økonomiplanperioden
 - 2024: 0
 - 2025: 25 mill.
 - 2026: 25 mill.
 - 2027: 25 mill.

ØKE RISIKO

- Opprettholder bruk av sparepenger fra BØP 2023-2026
- Skatteinntektene justert opp
- Lønns- og pensjonsreserven fintunet
- Resultatgrad under anbefalt måltall i 2024

Funnet driftsmidler til

LØNNS- OG
PRISVEKST

RENTER OG
AVDRAG

DEMOGRAFI-
KOMPENSASJON

FORVALTNING,
DRIFT, VEDLIKEHOLD
(FDV) OG LOKALLEIE

STATSBUDSJETT 2023
OG REVIDERT
NASJONALBUDSJETT

INKLUDERING AV
FLYKTNINGER

Noen løft i 2024-budsjettet

Barn: Økt bemanning Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT) og bemanningsnorm kommunale barnehager.

Barn og unge: Forebygge kriminalitetsutvikling blant barn og unge er høyt prioritert og følges nøye. Løpende vurdering av behovet for å styrke satsingen.

Innbyggere med funksjonsvariasjoner: styrker arbeids- og aktivitetstilbud, 3 mill.

Eldre – sykehjemsplasser: Opprettholder plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester, 34 mill.

Næringslivssamarbeid: Oppfølging av strategisk næringsplan, kommunens partnerskapsavtaler m.m. 3,7 mill.

Bygg – forvaltning og vedlikehold: Gjelder særlig barnehager, idretts, omsorgsbygg og boliger. Til sammen om lag 8.5 mill.

Beredskap: Styrket beredskapsarbeidet med midler til Risiko- og sårbarhetsanalyser og øvelser, 2,5 mill.

Innbyggere med sammensatte behov: Flere innbyggere med store behov innen psykisk helse og rus får heldøgns bo- og omsorgstilbud i og av kommunen, 5 mill.

De største investeringsprosjektene

- Utbygging av Tårnet senter
- Berger sykehjem og Berger barnehage, hvor sambruk og samlokalisering utredes
- Nadderud stadion
- Hauger ungdomsskole
- Bryn barneskole
- Ballerud barneskole
- Eiksveien 73 med barnehage, helsestasjon og flere andre kommunale tjenester
- Utbyggingsavtaler for:
 - Sandvika sentrum øst
 - Bekkestua øst
 - Ballerud
- I planperioden er det satt av:
 - 1 mrd. til formuesbevaring og rehabilitering av bygningsmassen
 - 1,7. mrd. til de selvfinansierende områdene vann, avløp, renovasjon
 - 1,0 mrd. til omsorgs- og velferdsboliger

Sum nye driftstiltak per direktørområde

Drift, mill. kr	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Oppvekst	84,9	71,6	74,2	70,0
Helse og velferd	44,5	21,3	51,7	45,6
Aldring og mestring	34,2	12,3	14,7	139,6
Samfunns- og byutvikling	6,2	0,9	0,1	0,1
Bymiljø og eiendom ^{*)}	20,0	14,7	32,8	51,3
Organisasjon, styring og utvikling	17,5	17,5	17,5	17,5
Overordnet ledelse	0	0	0	8,1
Sum	207,2	138,2	191,0	332,1

^{*)} Kommunedirektørens forslag til nye rammeendringer Feiing, Vann og avløp og Renovasjon er ikke inkludert

Nye driftstiltak 2024-2027

Aldring og mestring

Virksomhet	Tiltak	2024	2025	2026	2027
Hjemmebaserte tjenester	Demografi hjemmetjenesten	174	1 447	1 045	20 237
Hjemmebaserte tjenester	Omstilling og digitale arbeidsformer i tjenester til hjemmeboende eldre	0	10 695	12 500	15 000
Sykehjem	Demografi sykehjem (forbeholdt Berger 2027)	0	808	1 106	38 680
Sykehjem	Berger Sykehjem oppstart 96 plasser (merbehov utover demografi sykehjem)	0	0	0	65 715
Sykehjem	Reversering av tiltak for redusert dekningsgrad av plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester	33 996			
Sum		34 170	12 950	14 651	139 632

Hjemmebaserte tjenester – utvikling og omstilling

Periode	Tiltak	2023	2024	2025	2026	2027
HP 2023-2026	Videreutvikling av tjenester til hjemmeboende	17 373	28 068	28 068	25 776	25 776
HP 2024-2027	Omstilling og digitale arbeidsformer i tjenester til hjemmeboende eldre	0	0	10 695	12 500	15 000
HP 2024-2027	Demografi hjemmetjenesten		174	1 447	1 045	20 237
Driftstiltak, økning		17 373	28 242	40 210	39 321	61 013

Sykehjem og helsehus – inkludert noen tiltak fra 2023-

Periode	Tiltak	2023	2024	2025	2026	2027
HP 2024-2027	Demografi sykehjem (forbeholdt Berger 2027)		0	808	1 106	38 680
HP 2024-2027	Berger Sykehjem oppstart 96 plasser		0	0	0	65 715
HP 2024-2027	Reversering av tiltak for redusert dekningsgrad av plasser med heldøgns pleie- og omsorgstjenester		33 996			
HP 2023-2026	Carpe Diem – merbehov for tjenesteyting	25 000	25 000	20 630	20 630	20 630
HP 2023-2026	Styrking av legedekning	5 700	7 980	7 980	7 980	7 980

Forebygging og mestring - styrking

Periode	Tiltak	2023	2024	2025	2026	2027
HP 2023-2026	Det ansettes ernæringsfysiologer for å sikre høy faglig kompetanse og strukturert oppfølging av hjemmeboende*	1 400	2 800	2 800	2 800	2 800

*flyttet fra sykehjem til Forebygging og mestring

Investeringsbudsjettet 2024-2027

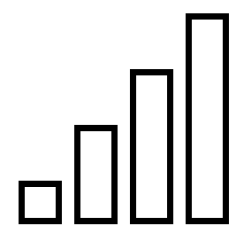
Aldring og mestring

Virksomhet	Tiltak	2024	2025	2026	2027
Overordnet	Transportmidler, Aldring og mestring	4,6	1,8	0,5	0,5
	Velferdsteknologi Aldring og mestring	7,0	0,0	0,0	0,0
	Aldring og mestring – inventar og utstyr	2,0	2,0	2,0	2,0
	Aldring og mestring (IT)	6,9	6,9	7,3	0,0
Hjemmetjenesten	Personalfasiliteter til omsorgsboliger og ambulerende hjemmetjeneste	5,0	25,0	15,0	15,0
	Belset omsorgsplasser			1,0	1,0
	Capralhaugen boliger	1,1			
Sykehjem	Aldring og mestring – tilpasning eksisterende bygg	7,5	19,2	7,5	7,5
	Berger sykehjem	109,4	375,2	244,9	64,8
	Totalt	143,5	430,2	278,2	90,8

Politiske oppdrag som pågår i perioden

- Kvalitetshevende tiltak
- Jobbe langsiktig og systematisk med kompetanseheving, rekruttering og ledelse

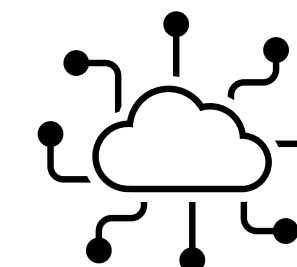
- Jobbe forebyggende og tverrfaglig
- Drive kontinuerlig tjenesteutvikling

- Sikre at flere kan bo hjemme – gjennom å videreutvikle et helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud.

- Legge til rette for at frivillige skal være en del av fremtidens tilbud

- Ta i bruk, og skalere opp, bruk av digitale løsninger og ny teknologi

Leseveiledning

Beløpene som vises i årene 2024 – 2027, viser endringen fra 2023.

- Eksempler:

- Beløpet på 1,0 mill. kroner i 2024 i HP 2024-2027 er et resultat av følgende: 6,0 mill. (HP23-26, år 2024) – 5,0 mill. (HP23-26, år 2023) = 1,0 mill.
- Beløpet på -3,0 mill. kroner i 2026 i HP 2024-2027 er et resultat av følgende: 2,0 mill. (HP23-26, år 2026) – 5,0 mill. (HP23-26, år 2023) = -3,0 mill.

Kommunedirektørens forslag til
Handlingsdel, budsjett og økonomiplan
2024-2027

BÆRUM KOMMUNE